

Økonomiske konsekvenser ved innføring av områdeemne

1. Kostnader ved utvikling av et nytt områdeemne (7,5 stp)

Kostnader til utvikling av et nytt emne vil variere avhengig av om man må utvikle et emne helt fra grunnen, eller om man kan bygge på noe som allerede eksisterer – for eksempel ved å tilpasse etablerte perspektivemner. Oppstillingen under er derfor ment som et estimat. Oppstillingen viser utviklingskostnader for et enkelt emne, samt totale utviklingskostnader ved scenarier med 7, 14, 21 og 28 områdeemner (alle tall avrundet til nærmeste hele tusen).

<i>Scenario med ulike antall varianter:</i>					
Utviklingskostnader	Per emne	7	14	21	28
Lønnskostnader	82 000	574 000	1 148 000	1 722 000	2 296 000
Driftskostnader	30 000	210 000	420 000	630 000	840 000
Sum utviklingskostnader	112 000	784 000	1 568 000	2 352 000	3 136 000

I mangel på en felles norm for beregning av kostnader ved å utvikle et nytt emne ved NTNU, er beregningen basert på forutsetninger hentet fra eksempler fra ulike nyutviklede emner ved NTNU de siste årene. Forutsetningene som ligger til grunn er de samme som er lagt til grunn ved beregning av kostnader ved utvikling av en ny ex.phil-variant:

- Lønnskostnader er beregnet med utgangspunkt i en førsteamanuensis (lønnsstrinn 68) i 25 % stilling i ett semester (5 måneder).
- Driftskostnadene er ment å dekke eventuelle kostnader til seminar/workshops inkludert reise og opphold, samt materiell til utvikling av emnet

2. Kostnader ved gjennomføring av et nytt områdeemne (7,5 stp)

Kostnader ved gjennomføring av et nytt områdeemne er det fortsatt vanskelig å tallfeste. De 7 studieområdene skal hver utvikle 1-4 emner, noe som betyr at vi kan få alt fra minimum 7 til maksimalt 28 områdeemner. Det enkelte studieprogram bestemmer om man skal ha ett obligatorisk områdeemne eller maksimalt 4 valg. Det er også opp til hvert studieprogram å designe det enkelte emne slik man finner det mest hensiktsmessig med tanke på undervisning, seminar, vurderingsform etc. Så lenge disse faktorene er uavklart er det ikke mulig å beregne kostnader for hverken et enkelt emne eller totale kostnader for gjennomføring av områdeemnene som helhet.

Under er det derfor beregnet enhetskostnader for typiske aktiviteter ved gjennomføring av et emne, som kan benyttes til å beregne gjennomføringskostnader for et emne.

Aktivitet	Enhets- kostnad:
Undervisning	
Førsteamanuensis, vekting 4 per undervisningstime:	1904
Seminar	
Førsteamanuensis, vekting 4 per semestertime:	1904
Undervisningsassistent, vekting 1,5 per semestertime:	381
Sum seminar	2285
Øvingsoppgaver	
Undervisningsassistent, 0,5 time per oppgave	127
Eksamensgjennomføring	
Estimat per besvarelse fra avdeling for studieadministrasjon:	120
Sensur	
Førsteamanuensis, 45 min per besvarelse:	357
Reisekostnader (forelesere)	
Dagsreise til Gjøvik, inkludert overnatting:	7 336
Dagsreise til Ålesund, inkludert overnatting:	9 836

Forutsetningene som er tatt ved beregning er beskrevet under hver linje over. Disse bygger på forutsetningene som er tatt ved beregning av gjennomføringskostnader for ex.phil. For å beregne total emnekostnad må enhetskostnadene brukes slik:

- Undervisning: Enhetskostnad multipliseres med antall undervisningstimer i emnet
- Seminar: Enhetskostnad multipliseres med antall seminartimer og antall studentgrupper i emnet
- Øvingsoppgaver: Enhetskostnad multipliseres med totalt antall øvingsoppgaver (antall studenter x antall øvingsoppgaver per student)
- Eksamensgjennomføring: Enhetskostnad multipliseres med antall besvarelser (antall studenter forutsatt en eksamen per student). Kostnader ved eksamensgjennomføring dekkes sentralt i fellesadministrasjonen, men er tatt med her for å synliggjøre totale kostnader
- Sensur: Enhetskostnad multipliseres med antall besvarelser (antall studenter forutsatt en eksamen per student)
- Reise: Enhetskostnad multipliseres med antall reiser til hvert campus. Dersom undervisning og seminar utføres av personell hjemmehørende på det aktuelle campus faller reisekostnadene bort

Totale gjennomføringskostnader for et emne avhenger altså av hvordan man designer emnet, og ikke minst av studentantall. Tabellen under viser studentgrunnlaget for de ulike studieområdene fordelt per studiested. Som studentgrunnlag er det benyttet beregnede opptaksrammer for studieåret 2017/18 for de syv studieområdene, fratrullet 10 % på grunn av antatt frafall (studenter som slutter underveis i studiet, ikke møter eller ikke består eksamen). Tallene inkluderer ikke årsstudium og 2-årige masterprogram hvor områdeemne ikke tenkes gjennomføres.

<i>Studentgrunnlag inkl frafall</i>	Gjøvik	Ålesund	Trondheim	Sum
Teknologi	252	275	1998	2525
Humaniora og estetiske fag			580	580
Lærer- og lektorutdanning			623	623
Medisin og helse	234	144	796	1174
Samfunnsvitenskap			813	813
Realfag	176	14	477	666
Økonomi	89	90	396	575
Sum studenter	751	522	5682	6954

3. Generelle betraktninger

En problemstilling som har vært nevnt er inntektsbortfall for institutt fra de tidligere høyskolene som ikke tidligere har hatt fellesemner. Disse må altså erstatte 7,5 egenproduserte studiepoeng i eget studieprogram med et områdeemne som man kanskje ikke selv er eier av, og i så fall dermed ikke får studiepoengproduksjon for. Det kan da innvendes at man mister inntekter for disse studiepoengene, samtidig som man fortsatt har tilnærmet like store kostnader som tidligere i form av lønnskostnader til fast ansatte etc. Som en løsning på dette vil vi anta at ledige ressurser kan frikjøpes gjennom avtaler for å bistå med undervisning og sensurering av områdeemnene. Et eksempel på dette kan være økonomiutdanningene ved de tidligere høyskolene. Dersom de selv produserer områdeemner innen studieområdet Økonomi vil de fortsatt få inntekter for produksjon av disse studiepoengene. Dersom de ikke selv skal produsere emnet, antar man at frigjorte ressurser ved erstattede fag kan frikjøpes for å bidra inn i gjennomføring av områdeemner gjennom egne avtaler. Slik anser vi at det er muligheter for å redusere de økonomiske konsekvensene ved et eventuelt inntektsbortfall som følge av redusert studiepoengproduksjon til et minimum.

Det må også presiseres at kostnadene beskrevet tidligere ikke utelukkende er kostnader som vil komme i tillegg til eksisterende kostnader. Utviklingskostnader vil naturlig nok være en ekstrakostnad ved innføring av områdeemner, mens gjennomføringskostnadene i varierende grad vil kunne finansieres av bortfall av kostnader i forbindelse med emner som fases ut til fordel for områdeemnene. I hvilken grad områdeemnene vil medføre en ekstrakostnad utover kostnadene man har med eksisterende emner vil avhenge av hvordan det enkelte emne designes.